

Cultura i Espectacles

Fira de Tàrraga 2017

'Màtria'. A la dreta, 'El Hamlet entre todos', 'Harinera', 'Momentos estelares de la humanidad' i 'Pool' ■ MARTÍ E. BERENQUER

Fira Tàrraga encara la recta final amb 23 escenaris en què es convida el públic a intervenir, a deixar rastre en l'acció, en un seguit de propostes arriscades

Petjades humanes

JORDI BORDES
TÀRREGA

Ossos o discurs. L'esquelet i la memòria són dos elements que es repeteixen en aquesta edició de Fira Tàrraga. Són unes constants que van apareixent, ja des de la primera estrena d'aquesta edició: *Màtria*, de Carla Rovira. Ella soleta ja assenta una tesi que s'anirà confirmant o revelant, proposta a proposta. Avui, tanca la fira amb una notable satisfacció de l'organització pel que fa al resultat tant a la

Llotja (un dels centres de compra més actius per als més de 900 programadors que han assistit a la fira) com al carrer.

Màtria parla de la memòria històrica. L'artista indaga sobre el passat d'un besonele seu que va patir judici i execució els primers anys del franquisme i fa un buidatge de tota la informació que troba pels calaixos de casa (la correspondència del jove que va anar a fer de militar en una fragata per poder conèixer el mar). Rovira no troba el seu es-

quelet enloc, però el reviu amb el discurs, amb la presentació de la història, que commou.

També són els ossos els que mira de remenar el Lope de Vega d'*A X amor o Mujeres áureas*. Els quatre personatges d'aquesta producció es troben a l'església de les trinitàries descalces. D'una banda, Lope vol acabar amb la fama de Cervantes, violentant la tomba on jieu enterrat. D'una altra, una comitiva de tres dones escriptores pretenen que les monges es rebel·lin i tren-

quin la clausura i les arbitrietats del patriarcat. L'enfrontament, en realitat, es produirà en comprovar que Lope coneix

Un dels grans riscos d'aquesta edició és 'El Hamlet entre todos', de quatre hores de durada

per sobre alguna de les obres de les escriptores rebels i al mil·límetre l'obra dels seus col·legues mascles. La pega és que, si per a Lope tots els textos dels seus coetanis són identificables, per a bona part de l'audiència tan desconeguts són els uns com els altres. Falla el tret, doncs, la tesi d'arrencada.

Íntims Produccions signa el seu tercer treball, que remata la seva posició nihilista d'una joventut sense esperança. Si a *Wasted* envejaven l'amic que va perdre la vida als 15

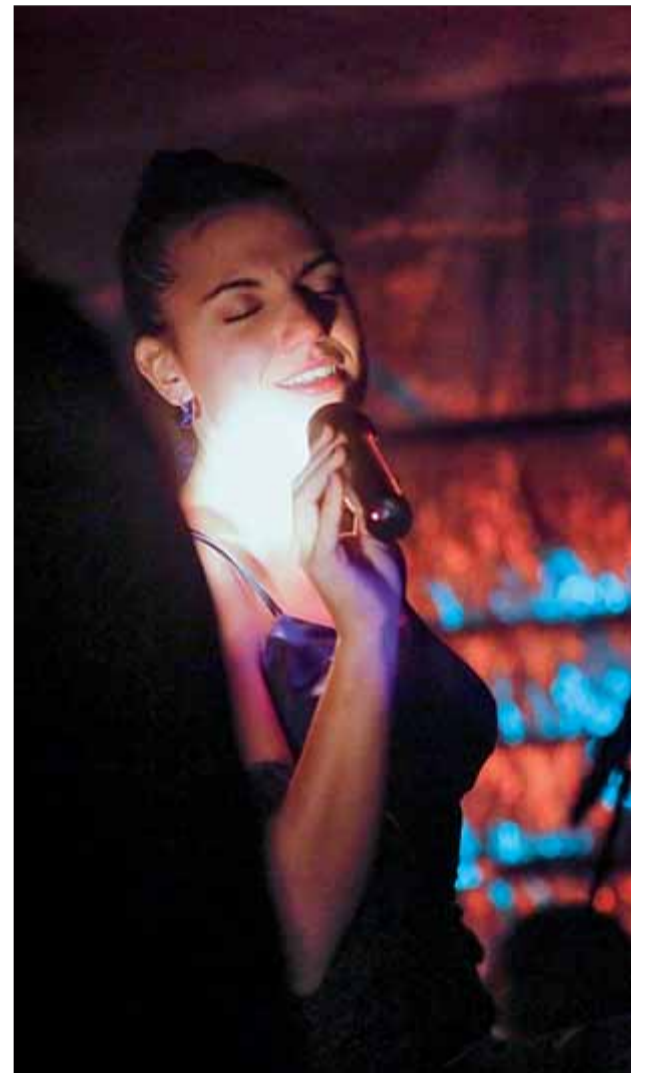
anys, quan pensaven que tot era possible (el recorden quan en tenien 25 i ja eren uns grans desenganyats de la vida), ara fan un pas més a l'autodestruïció: *Pool (no water)* de Mark Ravenhill. Amb molt d'olfacte per triar un equip de direcció que els tensi les interpretacions, tornen a presentar un treball exemplar, ara de la mà dels impulsors del *Wohnwagen*, que es va representar a La Seca la temporada passada. De la colla d'amics bohemis artistes, una va triomfar i els altres

L'APUNT Consens, recursos i coherència a l'Icub

Jordi Bordes

L'Institut de Cultura de Barcelona (Icub) respon a les demandes del sector amb noves línies de subvenció. D'entrada, és una jugada intel·ligent parlar amb el sector i afinar les ajudes perquè siguin el més eficaces possible. Si fa temps que està orquestrada l'ajuda a l'exhibició de les sales de petit format (i a les fàbriques de creació amb espai d'exhibició) o a les reformes dels

teatres, ara és una bona notícia que s'interessi per l'exhibició de companyies en el camí de professionalitzar-se i promoure els espais culturals, incloent-hi les llibreries (amb la reducció de l'IBI municipal i amb una partida de mig milió) i ara també per la rehabilitació de teatres, sí, però també ateneus i petits cinemes (1,5 milions). Per fi, un oasi.

van quedar relegats a la cuneta. Però, quan tenen oportunitat, aprofiten un accident per especular gravant i fotografiant el cos de la seva amiga esberlat per haver-se llençat, a les fosques, a la piscina d'on acabaven de retirar l'aigua. Tant estúpid, com cruel. Els blaus, les cames trencades, els guixos i les operacions són material d'art i deixen de ser intimitat. La que reclama la mare de Rovira a *Màtria*. De tota història, n'hi ha una part que l'individu s'ha de poder reservar per disposar d'un espai íntim, secret, propi.

El Hamlet entre todos de la companyia Los números imaginarios és particular. És un dels grans riscos d'aquesta edició. Es tracta d'una peça de quatre hores i mitja en què es pretén celebrar el casament de Gertrudis i Claudi, la mare i l'oncle de Hamlet, dos mesos després de l'accident patit pel rei. A partir d'aquí, es va desgranant tota la trama,

procurant que el públic es divideixi en la defensa dels personatges (l'amic Horaci, l'estimada Ofèlia, i els pares, Gertrudis i Claudi). Posteriorment, es van desgranant altres secundaris, però, en canvi, el famós passatge del crani de Yorick passa desapercbut a les fosques més absolutes.

És un treball generós del personatge de Hamlet que interpreta, juga, canta i fins i tot protagonitza una lluita marcial. La pretensió de la proposta és que els espectadors tinguin elements per defensar el seu personatge: tots

'Harinera' denuncia l'especulació immobiliària i els espectadors fan d'obres

tenen raons per a cada acció, encara que, des de fora, puguin semblar veritables temeritats. La pega és que aquestes justificacions no apareixen reflectides en el text i, per tant, no hi ha el controvertit debat que generaria la nova mirada. A part, el treball de Hamlet és tan abassegador que acaba demostrant que és d'una llargada contraproduent.

També falla per la tesi la interessant proposta *Harinera*. En aquest cas, la participació és molt més accentuada, però la possibilitat de modificar el recorregut d'inversionistes, polítics, tècnics, obrers i ocupes és quasi nul·la: D'entrada, un espectacle que vol fer denúncia sobre l'especulació immobiliària i en què es convida els espectadors a prendre-hi part activa és un interessant punt de sortida per a un projecte escènic. Es divideix el públic entre polítics, inversors, obrers, tècnics de guant blanc i víctimes de la nova ope-

ració urbanística. Es produeix una mena de revolta que obliga a trencar els convencionalismes. Però la producció no permet que els diferents rols assumeixin propostes imaginatives. Només els deixen llegir el que està redactat. Sense opció a aportar-hi gaire res més que el to de veu.

El problema creix quan el discurs és previsible. Amb uns rols arquetípics, uns actors que interpreten els dos portaveus de cada rol antagonic. El teatre és constructiu, obre el debat quan es pot escoltar l'opinió de l'altre. Quan un s'adona que la posició inicial pròpia no és tan ideal com es plantejava. Participar, sí. Però no amb les cartes marcades. Perquè llavors no hi ha descobriment, sinó una manipulació més indecent que la del poder amb les seves tècniques propagandístiques. No es pot combatre l'error amb la mateixa arma. Se l'ha de desarmar amb un raonament obert. ■

'El carrer és nostre'

Entre les múltiples activitats que es fan paral·lelament a les representacions teatrals, enguany, en destaca una de prou insòlita: una publicació que traça un viatge per la història recent de les arts de carrer i que apunta camins pel present d'aquesta disciplina, que ha recobrat una nova vida els darrers anys.

El carrer és nostre (Raig Verd) és un estudi dels periodistes Aida Pallarès i Manuel Pérez que analitza les arts del carrer des de l'aparició de Fira Tàrraga, arran d'una iniciativa insòlita de Comediants que faria fortuna. L'obra, que també inclou articles de personatges relacionats amb l'escena (com ara les actrius Ada Vilaró i Agnès Mateus, l'actor Quim Bigas i la productora d'*Insectotòpics*, Maria Thorson) així com representants de Fira Tàrraga (el director executiu Oriol Martí signa el pròleg i el director Jordi Duran hi afegeix un article) i l'antropòleg Ma-

nuel Delgado.

El títol del llibre remarca la voluntat de Comediants que els artistes i la ciutadania recuperessin el carrer, després que es fes famosa la cita del Manuel Fraga, en temps de Franco "*la calle es mía*", en clara referència al control de les forces de l'Estat sobre qualsevol acció que fos contrària a la dictadura.

En el capítol destinat a analitzar la situació actual, s'insinuen artistes que poden marcar trajectòries ascendents els propers anys. Hi apareixen, per exemple, grups com ara Obskené i Kamchatka, Jordi Galí i Vero Cendoya, noms que s'han reivindicat sovint a Fira Tàrraga. La voluntat del volum és aportar valor a aquesta representació, sovint molt més que una acció festiva, i que mostra l'espai com un lloc on cauen totes les jerarquies, on es pot deixar de ser espectador passiu, per passar a l'acció.